

ประโยค ป.ธ. ๓
บุรพภาค
สอบ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๙

จงแก้ตัวอักษร ย่อหน้า และจัดวรรคตอน ให้ถูกต้องตามสมัยนิยม

เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ มหาเถรสมาคมในยุคนั้น ได้ประกาศให้ภิกษุสามเณรเรียนพระธรรมวินัย มีหลักฐานปรากฏอยู่
 อยู่ในหนังสือแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๒๖ ความว่า “มหาเถรสมาคมประชุมหาถือว่าการศึกษาพระธรรมวินัยเวลา
 วินัยเวลานั้นเจริญแพร่หลายมากขึ้น แต่ภิกษุสามเณรที่ยังมิได้ศึกษาที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะไม่มีระเบียบกวดขัน
 ปล่อยให้เป็นไปตามใจสมัคร เห็นว่าควรจะวางระเบียบกวดขันให้ศึกษาทั่วถึงกัน จึงให้ประกาศว่า ภิกษุมีพรรษา
 ยังไม่ถึง ๕ และสามเณรรูปใดที่ยังไม่มีวิทยฐานะเป็นนักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่ง ให้เจ้าอาวาสกวดขันให้เรียนพระธรรมวินัย
 ทุกรูป ถ้าภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ มีความผิดฐานฝ่าฝืนโอวาทของเจ้าอาวาส ถ้าและเจ้าอาวาสรูปใดไม่กวด
 ขันภิกษุสามเณรในอาวาสของตน มีความผิดฐานละเลยต่อหน้าที่”ตามประกาศฉบับดังกล่าวข้างต้นจะพึงเห็นได้
 อย่างแจ่มชัดว่า ท่านผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองคณะสงฆ์ระดับสูงสุดเห็นเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งใน
 กรณี่ที่จะต้องให้ภิกษุสามเณรเล่าเรียนพระธรรมวินัย เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของภิกษุสามเณร และเพราะการศึกษา
 เล่าเรียนพระธรรมวินัยของภิกษุสามเณร เป็นพลวัตรปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงแห่งพุทธ
 จักร ซึ่งประกอบด้วยพระศาสนา สังคมชนหล และวัฒนาอารามเป็นตัวสืบต่ออายุพุทธจักรให้ยั่งยืนต่อไปอันพุทธสาวก
 กล่าวโดยเฉพาะภิกษุสามเณรนั้น ต้องนับว่าเป็นศาสนทายาทที่มีความสำคัญต่อพระศาสนาฝ่ายหนึ่งความสำคัญใน
 คุณค่าของความเป็นศาสนทายาทที่ดี ความสำคัญในเกียรติภูมิของศาสนทายาทที่ดี ยังคงมีอยู่ในตัวท่านไม่สูญหาย
 ไปไหน แต่ต้องอับเฉาลงไปบ้าง ในเรื่องการเล่าเรียนศึกษาพระธรรมวินัยหรือในการเข้ารับการอบรมพระธรรมวินัย
 วินัยจะหมกมุ่นกล่าวหาว่าเพราะท่านขาดความสำคัญดังกล่าวแล้วเห็นจะยังไม่ได้เพราะข้อขัดข้องในการที่จะศึกษาเล่า
 เล่าเรียนหรือข้อขัดข้องในการที่จะเข้ารับการอบรม มิใช่จะมีเพียงประการเดียวมีอยู่หลายอย่างหลายประการด้วย
 กัน ซึ่งจะไม่นำมากล่าวในที่นี้ เพราะเชื่อว่ารู้ๆ กันอยู่ในหมู่เจ้าอาวาสและเจ้าคณะ ข้อขัดข้องต่างๆ ดังกล่าวนั้นเป็น
 สิ่งที่จะแก้ไขได้ มิใช่เหลือวิสัยที่จะแก้ไข แต่ต้องร่วมมือช่วยกันแก้ไขในระหว่างเจ้าอาวาสและเจ้าคณะตลอดลงไป
 ถึงภิกษุสามเณร

ใช้เวลา ๑ ชั่วโมงพินิจ กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

บูรพภาค

เมื่อปี พ.ศ.๒๔๘๑ มหาเถรสมาคมในยุคนั้น ได้ประกาศให้ภิกษุสามเณรเรียนพระธรรมวินัย มีหลักฐานปรากฏอยู่ในหนังสือแถลงการณ์คณะสงฆ์ เล่ม ๒๖ ความว่า “มหาเถรสมาคมประชุมหารือว่า การศึกษาพระธรรมวินัยเวลานี้เจริญแพร่หลายมากขึ้น แต่ภิกษุสามเณรที่ยังมิได้ศึกษาก็มีอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะไม่มีระเบียบกวดขันปล่อยให้ไปตามใจสมัคร เห็นว่าควรจะวางระเบียบกวดขันให้ศึกษาทั่วถึงกัน จึงให้ประกาศว่า ภิกษุมีพรรษายังไม่ถึง ๕ และสามเณรรูปใด ที่ยังไม่มีวิทยฐานะเป็นนักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่ง ให้เจ้าอาวาสกวดขันให้เรียนธรรมวินัยทุกรูป ถ้าภิกษุสามเณรรูปใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ มีความผิดฐานฝ่าฝืนโอวาทของเจ้าอาวาส และถ้าเจ้าอาวาสรูปใดไม่กวดขันภิกษุสามเณรในอาวาสของตน มีความผิดฐานละเลยต่อหน้าที่”

ตามประกาศฉบับดังกล่าวข้างต้น จะพึงเห็นได้อย่างแจ่มชัดว่า ท่านผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองคณะสงฆ์ระดับสูงสุด เห็นเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในกรณีที่จะต้องให้ภิกษุสามเณรเล่าเรียนพระธรรมวินัย เพราะเป็นหน้าที่โดยตรงของภิกษุสามเณร และเพราะการศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยของภิกษุสามเณร เป็นพลปัจจัยที่จะก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงแห่งพุทธจักร ซึ่งประกอบด้วยพระศาสนา สังฆมณฑล และวัดวาอารามเป็นตัวสืบต่ออายุพุทธจักรให้ยั่งยืนต่อไป

อันพุทธสาวกกล่าวโดยเฉพาะภิกษุสามเณรนั้น ต้องนับว่าเป็นศาสนทายาทที่มีความสำคัญต่อพระศาสนาฝ่ายหนึ่ง ต้องสำนึกในคุณค่าของความเป็นศาสนทายาทที่ดี ความสำนึกในเกียรติภูมิของศาสนทายาทที่ดี ยังคงมีอยู่ในตัวท่าน ไม่สูญหายไปไหน แต่ต้องอับเฉาลงไปบ้างในเรื่องการเล่าเรียนศึกษาพระธรรมวินัย หรือในการเข้ารับการอบรมพระธรรมวินัยจะหมกมุ่นว่า เพราะท่านขาดความสำนึกดังกล่าวแล้ว เห็นจะยังไม่ได้เพราะข้อขัดข้องในการที่จะศึกษาเล่าเรียนหรือขัดเรียนหรือข้อขัดข้องในการที่จะเข้ารับการอบรมมิใช่จะมีเพียงประการเดียว มีอยู่หลายอย่างหลายประการด้วยกัน ซึ่งจะไม่นำมากล่าวในที่นี้ เพราะเชื่อว่ารู้ ๆ กันอยู่ในหมู่เจ้าอาวาสและเจ้าคณะ ข้อขัดข้องต่างๆ ดังกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่พอจะแก้ไขได้ มิใช่เหลือวิสัยที่จะแก้ไข แต่ต้องร่วมมือช่วยกันแก้ไขในระหว่างเจ้าอาวาสและเจ้าคณะตลอดลงไปถึงภิกษุสามเณร